

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Англійська та німецька мови)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література
(англійська))
галузі знань А Освіта

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Сумського державного
педагогічного університету

імені А.С. Макаренка

протокол № 10

від « 28 » квітня 2025 року

Голова вченої ради,

ректор Юрій ЛЯННОЙ

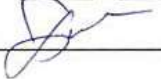

Суми, 2025 р

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
Середня освіта (Англійська та німецька мови)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література
(англійська))
галузі знань А Освіта

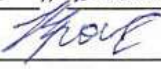
Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри англійської філології та лінгводидактики

Протокол № 16 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри Ганна ПОДОСИННІКОВА

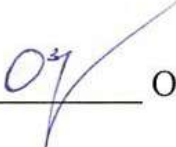
Ухвалено навчально-методичною комісією факультету іноземної та слов'янської філології

Протокол № 7 від «22» квітня 2025 р.

Голова НМК Наталія ГРОМОВА

Перший проректор Ганна ЗАКІНА

Начальник Центру забезпечення

якості вищої освіти Оксана ОДІНЦОВА

Передмова

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та німецька мови) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) галузі знань А Освіта розроблена та внесена кафедрою англійської філології та лінгводидактики Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519, Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України №1225 від 29.08.2024 р., наказом Міністерства освіти та науки України № 260 від 04.03.2024 р., Постанову кабінету Міністрів України №1021 від 30.08.24р. «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», Постанову Кабінету Міністрів №734 від 21.06.2024 р. «Про затвердження порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських», а також Листа Міністерства освіти і науки України № 1/4893-25 від 14.03.2025 р. «Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти».

Розробники:

**Подосиннікова
Ганна Ігорівна -
гарант**

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач
кафедри англійської філології та лінгводидактики
Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

**Коваленко Андрій
Миколайович**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент
кафедри англійської філології та лінгводидактики
Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

**Давидова Тетяна
Василівна**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент
кафедри англійської філології та лінгводидактики
Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

**Школяренко Віра
Іванівна**

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики романо-германських мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

**Пушко Ірина
Ігорівна**

учитель англійської мови, заступник директора, КУ Сумської класичної гімназії Сумської міської ради

**Овчаренко Дарина
Віталіївна**

студентка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), першого рівня вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Рецензенти:

**Черниш
Валентина
Василівна**

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов Київського національного лінгвістичного університету

**Задорожна Ірина
Павлівна**

доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

**Смоліна Світлана
Володимирівна**

кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземної філології та освітніх технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

**Магіс Вікторія
Володимирівна**

старший учитель англійської мови КУ Сумський ліцей №33 Сумської міської ради

1. Профіль освітньої програми
Середня освіта (Англійська та німецька мови) першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література
(англійська))
галузі знань А Освіта

1 – Загальна інформація	
Повні назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університеті імені А.С. Макаренка; факультет іноземної та слов'янської філології; кафедра англійської філології та лінгводидактики.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)). Вчитель англійської мови. Вчитель німецької мови.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська та німецька мови) першого рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) галузі знань А Освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитовано. Рішення НАЗЯВО № 11(28). 1.4 від 16.06.2020р. Строк дії сертифіката до 16.06.2025 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	На базі повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому та навчання у СДПУ імені А.С. Макаренка»
Мова(и) викладання	Українська, англійська, німецька
Термін дії освітньої програми	Програма впроваджується з 1 вересня 2025 року.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2025
2 – Мета освітньої програми	
Набуття знань, формування навичок, вмінь відповідно до компетентностей у галузі середньої освіти, визначених професійним стандартом; підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних учителів англійської та німецької мов, які здатні вирішувати професійні завдання щодо організації та здійснення освітнього процесу з іноземних мов в основній школі, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, мають особистісні якості, що відповідають професіограмі вчителя, здатні до професійної самоосвіти та самовдосконалення протягом життя.	

3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань А Освіта Спеціальність: А 4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) Програма є мультидисциплінарною і передбачає такі компоненти: цикл загальної підготовки (21 кредит ЄКТС, 9%); цикл професійної підготовки: обов'язкові дисципліни (135 кредитів ЄКТС, 56%.); дисципліни вільного вибору (60 кредитів ЄКТС, 25%); практична підготовка (24 кредити ЄКТС, 10%). Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади англійської та німецької мов (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки та психології, методики навчання англійської та німецької мов (рівень базової середньої освіти).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів. У межах програми здобувачі набувають професійних компетентностей учителя англійської та німецької мов, знайомляться із сучасними уявленнями про методичну систему навчання іноземних мов і культур, традиційними й інноваційними освітніми підходами та методами, проблемами навчання англійської й німецької мов учнів закладів загальної середньої освіти, здобувають базові знання та вміння з організації та проведення практико-орієнтованих освітніх досліджень за фахом, опановують соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, спеціалізовано-професійні (фахові теоретичного і практичного спрямувань) і загально-професійні (базові уявлення та здатності) компетентності за допомогою обов'язкових освітніх компонентів з циклу професійної та практичної підготовки та дисциплін за вибором.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Ступенева освітньо-професійна програма є поєднанням загальної академічної освіти та практичної підготовки за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)), освітньо-професійною програмою Середня освіта (Англійська та німецька мови). Основний фокус програми полягає у формуванні конкурентноспроможного фахівця у галузі освіти на основі набуття відповідних компетентностей, здатності до вирішення професійних завдань, які характеризуються невизначеністю, варіативністю та комплексністю умов, що забезпечує можливість подальшої освіти. <i>Ключові слова:</i> освіта, бакалавр освіти, вчитель, навчання іноземних мов, англійська мова, німецька мова, література англomовних країн.

Особливості програми	Навчання за програмою передбачає здобуття професійних компетентностей учителя англійської та німецької мов, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі іншомовної освіти, опанування сучасними методиками навчання іноземних мов і культур за рахунок поєднання поглибленого вивчення англійської мови, німецької мови із практико-орієнтованим вивченням літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін, виконання курсових робіт фахового спрямування та ґрунтовної практичної підготовки за профілем майбутньої професії. Передбачається проходження навчальних педагогічних практик в основній школі, навчальної педагогічної практики в закладах позашкільної освіти, навчально-методичної та виробничої педагогічної практик у закладах загальної середньої освіти. Структура програми спрямована на забезпечення формування індивідуальної траєкторії навчання за рахунок широкого спектру вибірових дисциплін, склад яких оновлюється відповідно до нових тенденцій в науці, технологіях, освіті.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до професійних назв робіт (за ДК003:2010 та НКУ «Класифікатор професій» із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства економіки України від 25 жовтня 2021 року №810) особа, яка здобула ступінь бакалавра, може займати первинні посади, а саме: 2320 – Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти; 2350 - Інші професіонали в галузі освіти та навчання.
Подальше навчання	Можливість здобуття освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, інтерактивне навчання. Особистісно-орієнтований, рефлексивний, комунікативно-діяльнісний, компетентнісний, культурологічний, рівневий, професійно-орієнтований, праксіологічний підходи. Комунікативний, комунікативно-ігровий, інтерактивний методи. Використання кейс-технології, подкаст-технології, проєктної технології, навчання у співпраці, «перевернутого» навчання (Flipped classroom), технології інтелект-карт (mind mapping), квест-технології, портфоліо, професійні рольові ігри, моделювання професійної діяльності, технології “storytelling”, керованого мікрорішення. Професійні творчі конкурси (конкурс на кращий план-конспект уроку англійської мови, конкурс критичного читання та візуалізованої інтерпретації англомовного короткого оповідання тощо). Використання авторських технологій інтерактивного навчання та соціально-емоційного навчання: професійна методична майстерня “English Teacher’s Film Club”, літературний клуб “Virtual Poetry Pharmacy”, розмовний клуб “English-speaking Club”. Інтеграція аудиторної та позааудиторної навчальної

	діяльності студентів. Лекції, семінари, практичні заняття в групах, практичні заняття “workshops”, лабораторні заняття з фаху у підгрупах, самостійна робота на основі підручників, посібників і конспектів, мультимедійних презентацій, електронних посібників, консультації із викладачами, конференції, дебати, професійні тренінги та майстер-класи, професійні науково-методичні семінари, підготовка курсових робіт, проектів. Неформальна освіта, навчальна автономія, науково-дослідна робота на базі Студентської наукової лабораторії методики навчання іноземних мов і культур і Науково-освітнього хабу “Linguoscope”. Змішане навчання з елементами електронного дистанційного навчання, що відбувається як асинхронно, так і синхронно; самонавчання за допомогою дистанційних технологій, онлайн інформаційного середовища навчального процесу.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, які спрямовані на опанування запланованих (очікуваних) результатів навчання з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, семестровий контроль, підсумкова атестація. Форми контролю: тестування, есе, презентації, проекти, виконання творчих завдань; заліки з навчальної педагогічної практики в закладах позашкільної та загальної середньої освіти, навчально-методичної практики; виробничої практики; письмові, усні екзамени; комплексні кваліфікаційні екзамени (усний – з англійської мови та методики навчання іноземних мов і культур, письмовий – з німецької мови та психолого-педагогічних дисциплін). Шкала оцінювання навчальних досягнень: 4-х рівнева національна шкала – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; 2-рівнева національна шкала (зараховано / не зараховано); 100-бальна шкала за системою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній школі закладів загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу, готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

	ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, здатність розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини. ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети. ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності. ЗК 6. Здатність грамотно використовувати державну мову у професійній діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в галузі професійної діяльності. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей. ЗК 8. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження. ЗК 9. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.
Професійні компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з англійської та німецької мов, зарубіжної літератури та методик їх навчання в ході вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та

	створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного. ПК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі. ПК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. ПК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. ПК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично - просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності. ПК 9. Проєктувальна компетентність як здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів. ПК 10. Прогностична компетентність як здатність: прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес. ПК 11. Організаційна компетентність як здатність: організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності; здатність організовувати осередки навчання, виховання й розвитку учнів. ПК 12. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання
--	--

	учнів на засадах компетентнісного підходу; аналізувати результати навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів. ПК 13. Здатність до навчання впродовж життя як здатність: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики. ПК.14. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності. ПК-15. Предметна компетентність з іноземної мови як здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та німецької мов та державної мови, володіти іноземною мовою у всіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, писемному мовленні, говорінні) у широкому спектрі ситуацій на рівні не нижче C1 (німецькою – на рівні B2+) відповідно до вимог Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності.
7 – Програмні результати навчання	
Знання	ПРЗ-1. Знати вікові та індивідуальні особливості учнів, ознаки погіршення їх психоемоційного стану, принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу; вимоги та інструменти забезпечення інклюзивного навчання; знати принципи та прийоми роботи в команді, продуктивного міжособистісного спілкування. ПРЗ-2. Знати та розуміти сучасні підходи, принципи, мету, зміст, форми, методи, методичні технології, прийоми і засоби навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень основної школи). ПРЗ-3. Знати й розуміти зміст ключових компетентностей, наскрізні уміння здобувачів освіти, визначені державними стандартами освіти; знати й розуміти вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, рівнів сформованості їхніх компетентностей. ПРЗ-5. Знати літературну норму англійської і німецької мов та особливостей використання мовних одиниць у різних комунікативних ситуаціях згідно професійної програми підготовки вчителя іноземних мов. ПРЗ-6. Знати методичні і психолого-педагогічні засади планування та організації навчання іноземних мов в основній школі, сучасні методи, технології, форми і засоби, а також контроль, оцінювання та корекцію знань учнів на уроці. ПРЗ-7. Знати інформаційно-цифрові технології для супроводу освітнього процесу, цифрові середовища та ресурси, використання їх у процесі навчання учнів, оцінюванні та моніторингу результатів їх навчання та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу. ПРЗ-8. Знати характеристики, технології, прийоми розвитку

	критичного мислення, методи виявлення проблем в освітній діяльності, їх неупереджений та всебічний аналіз, роботу з інформаційними джерелами (медіаграмотність). ПРЗ-9. Знати основні принципи створення безпечного освітнього середовища, правила і рекомендації зі здоров'язбереження, використання рухової активності для формування здорового способу життя. ПРЗ 10. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної недоброчесності, правила використання об'єктів авторського права на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки як в академічній спільноті, так і подальшій педагогічній діяльності.
Уміння	ПРУ-1. Уміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів у ході планування, організації та здійснення навчання англійській та німецькій мовам у закладі загальної середньої освіти (на рівні основної школи), зокрема в інклюзивному освітньому середовищі. ПРУ-2. Уміти демонструвати та застосовувати знання шкільного курсу англійської та німецької мов (на рівні основної школи) для формування та розв'язування завдань різних рівнів складності, зокрема типових, компетентнісних та завдань підвищеного рівня складності, в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ-3. Володіти основами професійної культури та комунікації державною та іноземною мовами, ефективно використовувати усне та писемне мовлення в професійній діяльності. ПРУ-4. Володіти вміннями англомовної та німецькомовної професійних комунікативних компетентностей (на рівні C1 та B2) відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти. ПРУ-5. Уміти пояснювати учням основної школи специфіку перебігу літературного процесу у культурному контексті, характеризувати літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, інтерпретувати художні твори класики й сучасності. ПРУ-6. Використовувати гуманістичний потенціал англійської та німецької мов і культур, зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України. ПРУ-7. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності та для особистісного розвитку. ПРУ-8. Організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил. ПРУ-9. Уміти доцільно вибирати, адаптувати та застосовувати традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу в умовах впровадження концепції Нова українська школа.

	ПРУ-10. Використовувати критичне мислення, когнітивні та практичні уміння/навички та прийоми пошуку, аналізу, оцінювання інформації в галузі професійної діяльності та творчо застосовувати отримані дані. ПРУ-11. Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу освіти, індивідуальних потреб учнів. ПРУ-12. Здатність проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище. ПРУ-13. Уміти доцільно використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень з англійської та німецької мов учнів, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання в умовах впровадження концепції «Нова українська школа», відстежувати прогрес учнів у навчанні.
Комунікація	ПРК-1. Здатність використовувати сформовану професійну комунікативну компетентність з української, англійської та німецької мов (лінгвістична, мовленнєва, лінгво-соціокультурна, навчально-стратегічна компетентності-компоненти) відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти та компетентність із зарубіжної літератури, здатність удосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті. ПРК-2. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення англійської та німецької мов і зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації, формувати гуманістичні загальноєвропейські цінності. ПРК 3. Здатність ефективно комунікувати, використовуючи вербальні та невербальні прийоми впливу на учнів, для досягнення навчальних цілей, організовувати ефективну комунікацію, взаємодію та рефлексію учнів у процесі навчання англійської та німецької мов. ПРК 4. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, ефективної взаємодії в команді у професійному колективі та з представниками інших професійних груп та батьками; здатність займати лідерську позицію в ході співпраці у команді, вести діалог, брати участь у дискусіях щодо вирішення професійних проблем, базуючись на принципах етики вчителя.
Автономія і відповідальність	ПРА-1. Мати мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим відповідально виконувати професійні обов'язки з урахуванням принципів етики вчителя та принципів академічної доброчесності, здатність ефективно працювати автономно та в команді. ПРА-2. Відповідальне ставлення до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності. ПРА-3. Здатність продовжувати навчання протягом життя з певним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті фахової підготовки,

	використовуючи способи збереження фізичного та психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню. ПРА-4. Уміння виявляти риси лідера, проявляти ініціативу, здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які залучено до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, є штатними співробітниками СумДПУ імені А. С. Макаренка, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, відповідають чинним ліцензійним вимогам. Лекційні курси викладаються працівниками з науковими ступенями та/або вченими званнями. Усі викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації не менше одного разу на п'ять років.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за ОПП Середня освіта (Англійська та німецька мови) першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) галузі знань А Освіта. У навчальному процесі використовуються: навчальні приміщення для проведення лекційних та практичних занять, аудиторії, оснащені сучасним мультимедійним обладнанням, комп'ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням, лінгафонний кабінет, бібліотека, читальний зал. Студенти мають необмежений відкритий доступ до Інтернет-мережі. Навчальний процес забезпечується обладнанням та матеріалами у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін, що створює умови для ефективної пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти та набуття ними загальних та фахових компетентностей. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес забезпечений робочими програмами навчальних дисциплін, підручниками, посібниками, довідниками, словниками, навчально-методичними матеріалами, матеріалами для самостійної та індивідуальної роботи, програмами навчальних і виробничих практик, навчально-методичними посібниками та методичними рекомендаціями, інтернет-ресурсами університету (сайт університету, електронна бібліотека, репозитарій), а також фаховими періодичними виданнями за профілем підготовки студентів. Працюють Міжуніверситетська науково-дослідна лабораторія сучасних технологій навчання іноземних мов і культур та Студентська наукова лабораторія навчання іноземних мов і культур.

	Впроваджена система дистанційного навчання Moodle. Офіційний веб-сайт університету (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний та зручний постійний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.

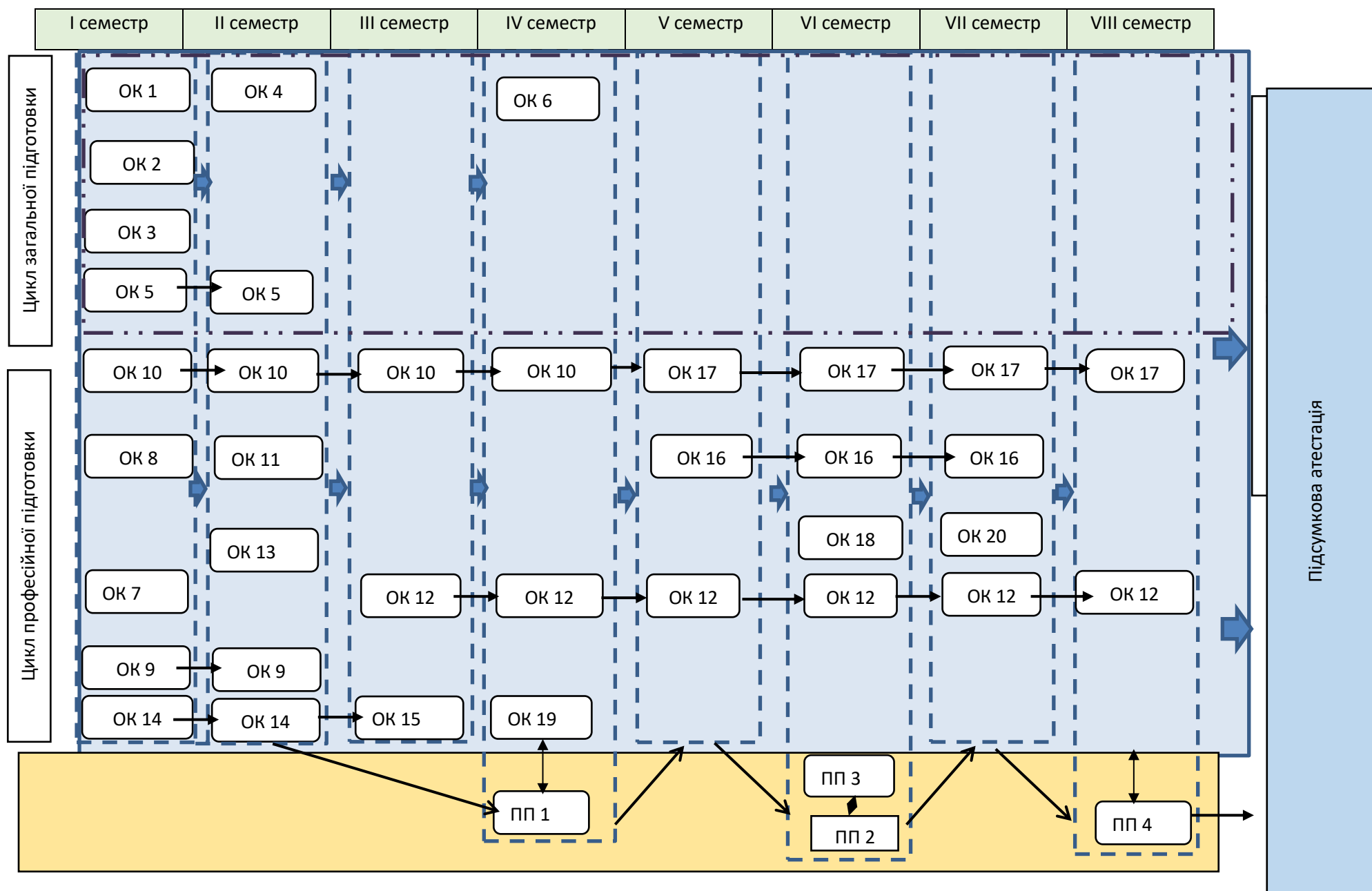
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код п/а	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Історія та культура України	4	Екзамен
ОК 2	Філософія	3	Залік
ОК 3	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Екзамен
ОК 4	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
ОК 5	Фізичне виховання	4	Залік
ОК 6	Базова загальношкільська підготовка (теоретична підготовка) / Домедична підготовка	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки:		21 (630 годин)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	Залік
ОК 8	Вступ до спеціальності з компонентом академічна доброчесність	3	Залік
ОК 9	Психологія	6	Екзамен
ОК 10	Практика усного та писемного англійського мовлення	20	Залік Екзамен
ОК 11	Практична фонетика англійської мови	3	Залік
ОК 12	Друга іноземна мова (німецька)	38	Залік Екзамен
ОК 13	Література англійських країн	6	Екзамен
ОК 14	Педагогіка	8	Екзамен
ОК 15	Основи інклюзивного навчання	3	Залік
ОК 16	Методика навчання іноземних мов і культур	14	Залік Екзамен
ОК 17	Практика професійно-орієнтованого англійського мовлення	21	Залік Екзамен
ОК 18	Медіаграмотність учителя іноземних мов і культур	4	Залік
ОК 19	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	3	Курсова робота
ОК 20	Курсова робота з методики навчання іноземних мов і культур	3	Курсова робота
Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки:		135 (4050 годин)	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		156 (4680 годин)	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ	Вибір дисциплін із загального переліку	60	Залік

Загальний обсяг вибірових компонент:		60 (1800 годин)	
	Практична підготовка		
ПП 1	Навчальна педагогічна практика в основній школі	3	Залік
ПП 2	Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти	3	Залік
ПП 3	Навчально-методична практика	6	Залік
ПП 4	Виробнича (педагогічна) практика в закладах загальної середньої освіти	12	Залік
Загальний обсяг компоненту практична підготовка:		24 (720 годин)	
	Підсумкова атестація		
ПА 1	Комплексний кваліфікаційний екзамен (усний) з англійської мови та методики навчання іноземних мов і культур		Екзамен
ПА 2	Комплексний кваліфікаційний екзамен (письмовий) з німецької мови та психолого-педагогічних дисциплін		Екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 (7200 годин)	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Англійська та німецька мови) першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) галузі знань А Освіта проводиться у формі комплексних кваліфікаційних екзаменів: усного – з англійської мови та методики навчання іноземних мов і культур, письмового – з німецької мови та психолого-педагогічних дисциплін.

Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Мова і література (англійська)). Вчитель англійської мови і Вчитель німецької мови.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4
ІК	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 1	*	*	*	*		*	*		*		*			*	*				*		*	*	*	*
ЗК 2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*				*	*	*	*
ЗК 3	*	*	*	*				*						*				*			*	*	*	*
ЗК 4		*	*		*	*			*					*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
ЗК 5	*	*	*	*	*	*	*	*	*					*	*				*	*	*		*	*
ЗК 6			*			*				*	*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 8	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПК 1	*	*	*	*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПК 2							*	*	*					*	*	*			*	*	*	*	*	*
ПК 3	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПК 4								*	*					*	*	*				*	*	*	*	*
ПК 5					*		*							*	*	*					*	*	*	*

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	III 1	III 2	III 3	III 4
ПК 6	*							*	*					*	*			*			*	*	*	*
ПК 7								*	*					*	*						*	*	*	*
ПК 8						*				*		*				*	*	*		*			*	*
ПК 9									*					*	*	*							*	*
ПК 10			*							*	*	*				*	*				*		*	*
ПК 11	*												*			*		*					*	*
ПК 12			*										*										*	*
ПК 13	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПК 14			*					*		*		*	*			*	*	*			*	*	*	*
ПК 15		*			*					*		*	*			*	*	*			*	*	*	*

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4
ПРУ 6	*		*									*	*										*	*
ПРУ 7			*			*				*		*	*				*	*					*	*
ПРУ 8					*		*		*					*	*	*			*	*	*	*	*	*
ПРУ 9									*	*		*		*		*	*						*	*
ПРУ 10		*											*			*		*	*	*	*	*	*	*
ПРУ 11							*		*					*	*	*			*	*	*	*	*	*
ПРУ 12				*					*					*	*						*	*	*	*
ПРУ 13														*	*	*				*			*	*
ПРК 1			*							*	*	*	*			*	*			*	*	*	*	*
ПРК 2	*									*	*	*	*			*	*			*				
ПРК 3			*											*		*					*	*	*	*
ПРК 4			*											*		*					*	*	*	*
ПРА 1								*	*					*	*	*				*	*	*	*	*
ПРА 2				*	*		*							*	*	*					*	*	*	*
ПРА 3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРА 4								*	*	*		*		*		*	*							